

- (૩) નીચે આપેલ માહિતી પરથી એક માસ માટેના પેસેન્જર કિલોમીટર શોધો. ૨

કિલોમીટર	૫	૧૦	૧૫	૨૦	૨૫
પેસેન્જર	૧૫,૦૦૦	૮,૫૦૦	૭,૦૦૦	૫,૦૦૦	૪,૦૦૦

- (૪) તા. ૩૧મી માર્ચ ૨૦૧૫ના રોજ પૂરા થતા કરાર માટે ૮૦% કાર્ય થયેલ છે. ૨

કરારની કિંમત..... ૫,૦૦,૦૦૦ રૂ.

પ્રમાણિત કામ ..... ૩,૫૦,૦૦૦ રૂ.

કુલ વાર્ષિક ખર્ચ..... ૩,૨૦,૦૦૦ રૂ. થયો હતો

બિનપ્રમાણિત પડતર શોધો અને ચાલુ કામ માટે આમનોંધ લખો.

- (૫) જોબ નં. - ૫૫૫ની માહિતી નીચે મુજબ છે. ૨

પ્રત્યક્ષ માલસામાન..... ૨૦,૦૦૦ રૂ.

મજૂરી ..... ૧૦,૦૦૦ રૂ.

કારખાના ખર્ચા મજૂરીના ૬૦%

બીજા ખર્ચા કારખાનાની પડતરના ૧૦%

પડતર પર ૨૦% નફો મળે તે રીતે ટેન્ડર કિંમત નક્કી કરવાની છે. અંદાજિત

વેચાણકિંમત કેટલી હશે ?

૨ (અ) ભૈરવ ઈજનેરી કારખાનામાંથી જોબ નં. ૧૫૫ની પડતરની માહિતી ૮

પડતર હિસાબોમાંથી નીચે મુજબ લેવામાં આવી છે.

(૧) માલસામાન ૧૦,૦૦૦ રૂ.

(૨) મજૂરી

વિભાગ	મજૂરી કલાક	મજૂરી કલાકદીઠ રૂ.
A	૬૦	૧૦
B	૫૦	૨૦
C	૪૦	૩૦
D	૩૦	૪૦

(૩) ઉપરોક્ત ચારેય વિભાગના અંદાજ નીચે મુજબ છે.

વિભાગ	ચલિત પરોક્ષ ખર્ચ રૂ.	મજૂરી કલાક
A	૫૦,૦૦૦	૧૦,૦૦૦
B	૪૦,૦૦૦	૮,૦૦૦
C	૩૦,૦૦૦	૬,૦૦૦
D	૨૫,૦૦૦	૫,૦૦૦

(૪) સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ : ૫,૦૦૦ સામાન્ય કામના કલાક માટે અંદાજે

૧,૦૦,૦૦૦ રૂ. થશે.

જોબ નં. ૧૫૫ની કુલ પડતરની ગણતરી કરો.

(બ) એકતા નામની ટ્રકની નીચે આપેલ માહિતી પરથી માઈલદીઠ પડતર શોધો. ₹

માઈલ (વાર્ષિક) ૧૫,૦૦૦

ટ્રકની કિંમત ..... ૨૫,૦૦૦ રૂ.

રોડ લાઈસન્સ (વાર્ષિક) ..... ૭૫૦ રૂ.

વીમો (વાર્ષિક) ..... ૭૦૦ રૂ.

ગેરેજ ભાડું (વાર્ષિક) ..... ૬૦૦ રૂ.

સુપરવિઝન અને પગાર (વાર્ષિક) ..... ૧૨૦૦ રૂ.

ડ્રાઈવરનો પગાર કલાકદીઠ ..... ૩ રૂ.

લિટરદીઠ પેટ્રોલ ખર્ચ ..... ૩ રૂ.

લિટરદીઠ માઈલેજ ..... ૨૦ માઈલ

માઈલદીઠ સમારકામ નિભાવ ૧.૬૫

માઈલદીઠ ટાયરખર્ચ ૦.૮૦

ટ્રકનું આયુષ્ય ..... ૧,૦૦,૦૦૦ માઈલ

ટ્રકની કિંમત પર વાર્ષિક ૫% વ્યાજ ઉધારવાનું છે.

ટ્રક કલાકદીઠ ૨૦ માઈલ ચાલે છે.

અથવા

૨ રેણુકા કોન્ટ્રાક્ટર્સ લિ.નું ૩૧-૩-૨૦૧૫ના રોજનું કાચું સરવૈયું નીચે મુજબ છે. ૧૪

વિગત	ઉધાર	જમા
ઈકિવટી શેરમૂડી	-	૧૦,૦૦,૦૦૦
દેવાદારો-લેણદારો	૧,૫૦,૦૦૦	૧,૬૦,૦૦૦
જમીન-મકાન (પડતર કિંમતે)	૧૧,૬૦,૦૦૦	-
રોકડ સિલક	૨૫,૦૦૦	-
કરાર આપનાર પાસેથી મળેલ રોકડ (પ્ર. કામના ૮૦%)	-	૨૫,૬૦,૦૦૦
૧૨%ની બેંકલોન (૧-૧૦-૨૦૧૪)	-	૮૦,૦૦૦
કરાર નં. ૧૦૧ ખાતે :		
મોકલેલ માલસામાન	૧૨,૦૦,૦૦૦	-
યંત્રો (૧-૦૪-૨૦૧૪) (પડતર કિંમતે)	૨,૦૦,૦૦૦	-
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૬,૫૦,૦૦૦	-
પરોક્ષ ખર્ચા	૪,૧૫,૦૦૦	-
	૩૮,૦૦,૦૦૦	૩૮,૦૦,૦૦૦

કરાર પર કામ તા. ૧-૦૪-૨૦૧૪ના રોજ શરૂ થયું. કરાર કિંમત ૪૦,૦૦,૦૦૦ રૂ. હતી.

કરાર ખાતે મોકલવામાં આવેલા યંત્રો પૈકી ૨૫% યંત્રો ખાસ પ્રકારના હતા. બધાં જ ખાસ યંત્રો અને ૧૧,૫૦૦ રૂ. પડતર કિંમતનો માલસામાન ૩૦-૦૬-૨૦૧૪ના રોજ આગમાં નાશ પામ્યો હતો. આ નુકસાન પૈકી ૮૦% રકમનો દાવો વીમા કંપનીએ મંજૂર રાખ્યો હતો. તા. ૩૧-૦૩-૨૦૧૫ના રોજ સામાન્ય યંત્ર પૈકી

૨૦% યંત્ર સ્ટોર્સમાં પરત કરવામાં આવ્યા હતા. ૧૭,૭૦૦ રૂ. માલસામાન સ્થળ પર વધેલો હતો. બિનપ્રમાણિત કામની પડતર ૨,૮૦,૦૦૦ રૂ. હતી. ૩૦,૦૦૦ રૂ. મજૂરી ચુકવવાની બાકી હતી અને અગાઉથી ચુકવેલ પરોક્ષ ખર્ચ ૧૫,૦૦૦ રૂ. હતા.

યંત્ર પર વાર્ષિક ૧૨% અને જમીન-મકાન પર વાર્ષિક ૧૦% લેખે ઘસારો ગણવામાં આવે છે.

વર્ષ ૨૦૧૪-૧૫ના વર્ષ માટે (૧) કરાર ખાતું (૨) નફા-નુકસાન ખાતું અને (૩) પાકુ સરવૈયુ તૈયાર કરો. નફાની ગણતરી રોકડના ધોરણે કરો.

૩ આરની પેઢીમાં ત્રણ વર્કશોપ અને એક હોલસેલ વેર હાઉસ છે. તા. ૩૧-૧૨-૨૦૧૫ના ૧૪ રોજ પૂરાં થતાં વર્ષની માહિતી નીચે મુજબ છે.

વિગત	વર્કશોપ અ	વર્કશોપ બ	વર્કશોપ ક
કાચોમાલ ટન	૨૦૦	૧૫૦	૧૪૦
ટનદીઠ કિંમત (રૂ.)	૧૫૫	૮૦	૬૦
મજૂરી (રૂ.)	૭૫,૦૦૦	૪૦,૦૦૦	૨૦,૦૦૦
સીધા ખર્ચા (રૂ.)	૧૨,૫૦૦	૧૪,૫૦૦	૪,૦૦૦
ગુમાવેલ વજન	૪%	૬%	૧૦%
ભંગારનું વેચાણ			
ટનદીઠ રૂ. ૬૦ લેખે	૪૨ ટન	૩૫ ટન	૬૬ ટન

વર્કશોપ અ ના ઉત્પાદનનો ૨/૩ ભાગ અને વર્કશોપ બ ના ઉત્પાદનનો ૧/૨ ભાગ બીજા વર્કશોપ ખાતે લઈ જવામાં આવે છે અને બાકીનો ભાગ વેર હાઉસ ખાતે વેચાણ માટે લઈ જવામાં આવે છે. વર્કશોપ અ,બ,કના ખાતા તૈયાર કરો.

અથવા

૩ (અ) નીચેની વિગતોને આધારે ગણતરી કરો :

૭

(i) માલસામાન કિંમત વિચલન

(ii) માલસામાન વપરાશ વિચલન

(iii) માલસામાન ખર્ચ (પડતર વિચલન)

(૧) માલસામાનની ખરીદી ..... ૩,૦૦૦ એકમો

(૨) ખરીદેલ માલની કિંમત ..... ૯,૦૦૦ રૂ.

(૩) માલસામાનનો પ્રમાણિત જથ્થો

(ઉત્પાદન પ્રત્યેક ટનદીઠ) ..... ૩૦ એકમો

(૪) માલસામાનની પ્રમાણ કિંમત ..... ૨.૫૦ પૈસા એકમદીઠ

(૫) માલસામાનનો શરૂનો સ્ટોક ..... -

(૬) માલસામાનનો આખર સ્ટોક ..... ૫૦૦ એકમો

(૭) સમયગાળા દરમિયાન ઉત્પાદન..... ૮૦ ટન

(બ) એક કંપનીના માર્ચ ૨૦૧૫ના ઉત્પાદન અંગે મજૂરી ખર્ચની વિગતો નીચે ૭

મુજબ છે.

(૧) કુલ પ્રત્યક્ષ મજૂરી ..... ૬૫,૦૦૦ રૂ.

(૨) પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ કલાક ૫,૪૦૦

(૩) કલાકદીઠ મજૂરીનો પ્રમાણદર..... ૧૧ રૂ.

(૪) ખરેખર કામના કલાકો ૫,૨૦૦

નીચેના વિચલનો શોધો.

(૧) પ્રત્યક્ષ મજૂરી ખર્ચ વિચલન

(૨) મજૂરી દર વિચલન

(૩) મજૂર કાર્યક્ષમતા વિચલન.

૪ ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે ત્રણ)

૧૨

(૧) સેવા પડતરના હેતુઓ અને લક્ષણો

(૨) જોબ પડતર પદ્ધતિ

(૩) સ્વયં ભાવવર્ધક કલમ

(૪) પ્રમાણિત કામ, બિનપ્રમાણિત કામ અને ચાલુ કામ ખાતું

(૫) પ્રમાણ પડતરની મર્યાદા

(૬) પ્રક્રિયાનો ભગાડ.

ENGLISH VERSION

Instruction : As per the instruction of page no. 1.

- 1 (1) The data about wages paid in a factory are as follows : 2

Type	Standard	Actual
Skilled	200 hours at Rs. 2	210 hours at Rs. 2.20
Semi skilled	200 hours at Rs. 1.50	190 hours at Rs. 1.40

- (2) Information relating to process H and N were as follows : 2

Process	Normal loss (Percentage of input)	Input (Litres)	Production (Litres)
H	8%	65,000	58,900
N	5%	37,500	35,700

Find out for each process abnormal loss or abnormal gain.

- (3) From the following information find out total passenger kilometer per month. 2

Kilometers	5	10	15	20	25
Passengers	15,000	8,500	7,000	5,000	4,000

- (4) 80% of the work on contract is completed on year ended on 31 March 2015. 2

Contract price ..... Rs. 5,00,000

Work certified is ..... Rs. 3,50,000

Total annual expenses were ..... Rs. 3,20,000

Find out cost of work not certified and pass necessary journal entries for work in progress.

- (5) The following details are given for Job No. 555 2

Direct Materials ..... Rs. 20,000

Labour ..... Rs. 10,000

Work expenses ..... 60% on labour

Other expenses ..... 10% of work cost

The tender price should includes 20% profit on cost price. What should be the estimated selling price of Job No. 555 ?

- 2 (a) The following information regarding Job No. 155 is taken from cost accounts of an engineering factory Bhairav. 8

(1) Materials Rs. 10,000

(2) Labour

Department	Labour Hours	Labour per hour Rs.
A	60	10
B	50	20
C	40	30
D	30	40

- (3) The overhead expenses regarding above four departments are estimated as under :

Department	Variable Overheads Rs.	Labour Hours
A	50,000	10,000
B	40,000	8,000
C	30,000	6,000
D	25,000	5,000

- (4) Fixed overheads Rs. 1,00,000 for 5000 general working hours

Calculate total cost of Job No. 155.

- (b) From the following data relating to truck 'Ekta', 6
compute cost per running mile.

Mileage run (annual)	15000
Cost of truck	Rs. 25,000
Road licence (annual)	Rs. 750
Insurance (annual)	Rs. 700
Garage rent (annual)	Rs. 600
Supervision and salaries (annual)	Rs. 1,200
Driver's wages per hour	Rs. 3

Cost of fuel per litre ..... Rs. 3
Miles run per litre ..... 20 miles
Repairs and maintenance per mile 1.65
Tyre allocation per mile 0.80
Estimated life of truck ..... 1,00,000 miles
Charge interest at 5% per annum on cost of truck.
The truck run 20 miles per hour.

OR

- 2 Following is the Trial Balance of Renuka Contractors Ltd. 14
as on 31.3.2015.

Particulars	Debit	Credit
Equity Share Capital	-	10,00,000
Debtors-Creditors	1,50,000	1,60,000
Land and Building (at cost)	11,60,000	-
Cash on hand	25,000	-
Cash received from Contractee (being 80% of work certified)	-	25,60,000
12% Bank Loan (01.10.2014)	-	80,000
Contractor A/c No. 101		
Materials issued	12,00,000	-
Machinery on 1.4.2014 (at cost)	2,00,000	-
Direct Labour	6,50,000	-
Indirect Labour	4,15,000	-
	38,00,000	38,00,000

The work on contract commenced on 1.4.2014. Contract price was Rs. 40,00,000. Out of machinery sent on site, 25% machinery was of special nature. All the special machinery and material costing Rs. 11,500 were burnt by fire on 30-6-2014. The insurance company admitted 80% amount of claim for the loss on 31.3.2015, 20% ordinary machinery was returned to stores stock of material amounted to Rs. 17,700 and the cost value of work uncertified was Rs. 2,80,000 unpaid wages amounted Rs. 30,000 and prepaid indirect expenses were of Rs. 15,000.

Depreciation is provided on machinery 12% and on land and building at 10% per annum.

Prepare Contract No. 101 A/c, Profit and Loss Account and Balance Sheet for the year 2014-15. Calculate profit on cash basis.

- 3 Aruni Foundries Ltd. have three workshops and one warehouse; details of cost and production for the year ending on 31-12-2015 as follows :

Particulars	Workshop	Workshop	Workshop
	A	B	C
Raw material tonnes	200	150	140
Cost per tonne Rs.	155	90	60
Wages Rs.	75,000	40,000	20,000
Direct Expenses Rs.	12,500	14,500	4,000
Total weight			
loss in process	4%	6%	10%
Sales of scrape			
(per tonne Rs. 60)	42 tonnes	35 tonnes	66 tonnes

2/3 production of workshop A and 1/2 production of workshop B is transferred to another workshop. Remaining production was transferred to warehouse for sales. Prepare workshop A, B and C accounts.

OR

- 3 (a) Calculate from the following information. 7
- (i) Material price variance
  - (ii) Material usage variance
  - (iii) Material cost variance (cost variance)
- (1) Purchase of materials 3000 units
  - (2) Cost of purchase of materials Rs. 9,000
  - (3) For production of one tonne standard quantity of materials required 30 units
  - (4) Standard price Rs. 2.50 per unit
  - (5) Opening stock of materials Nil
  - (6) Closing stock of materials 500 units
  - (7) Actual production for a period 8.0 tonnes.
- (b) Data about a company regarding production labour 7
cost for March 2015 are as under :
- (1) Total Direct Labour ..... Rs. 65,000
  - (2) Direct Standard Hours 5,400
  - (3) Standard Labour rate per hour ..... Rs. 11
  - (4) Actual paid hours 5200

Calculate :

- (1) Labour Cost Variance
- (2) Labour Rate Variance
- (3) Labour Efficiency Variance

4 Write short notes : (any **three**) **12**

- (1) Objectives and features of operating cost
  - (2) Job Costing Method
  - (3) Escalation Clause
  - (4) Certified work, uncertified work and work in progress
  - (5) Limitation of Standard Costing
  - (6) Process Wastage.
-